

Trafikförvaltningen
Teknikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-03-11

Ärende
TN 2023-0984

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Handläggare
Jon Sundh

Trafiknämnden
2026-03-17

Förnyat Genomförandebeslut avseende Infrastruktur för digitalisering av reklamator Konceptstationer

Förslag till beslut

Trafiknämnden beslutar följande.

1. Inom ramen för 2026 års investeringsbudget och inriktningsnivåer för planåren 2027–2035 beslutas att förnya genomförandefasen avseende Infrastruktur för digitalisering av reklamator Konceptstationer med en total budget om 98,8 miljoner kronor, varav 98,8 miljoner kronor avser investeringsutgift.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Förslag och motivering

Sammanfattning

Trafiknämnden beslutade den 20 juni 2023 att godkänna affärsinriktning samt inleda upphandling av nya reklamavtal för trafikförvaltningens miljöer (TN 2022–0762). Upphandlingen har resulterat i fyra nya reklamavtal med en samlad avtalsperiod om sju år och ett totalt värde om cirka 4,2 miljarder kronor. Samtliga avtal träder i kraft under 2026.

Av de fyra reklamavtalen är avtalet för konceptstationer det mest innovativa och det som kräver mest insatser från trafikförvaltningen. Avtalet garanterar i gengäld intäkter till förvaltningen om ca 1,6 miljarder kronor under avtalsperioden. Avtalet innebär ett åtagande för trafikförvaltningen, att säkerställa infrastruktur i form av el och fiber för digitalisering av reklamatorer.

Behovet av utökad ram har två orsaker. I det ursprungliga beslutet underskattades kostnaderna för eldragning, då ingen hänsyn togs till skicket på den anläggning som i sin helhet skulle tillföras nya digitala reklambärare. Vidare, enligt det ursprungliga beslutet skulle reklamentreprenören bekosta installation av fiber i anläggningen, vilket innebär att denna kostnad inte ingick i den ekonomiska kalkylen. Emellertid bedömer trafikförvaltningen det nu nödvändigt att själva genomföra och därmed bekosta fiberdragningen för att sedan fakturera reklamentreprenören för avtalsenliga kostnader.

Detta genomförandebeslut avser därför ett helhetsåtagande för att säkerställa nödvändig teknik (el, fiber, produktionssamordning och konstruktion med mera) inom avtalet Konceptstationer.

Bakgrund

Reklamavtalens omfattning och inriktning

Den samlade reklamaffären omfattar ett totalt avtalsvärde om cirka 4,2 miljarder kronor under en sjuårsperiod. Fördelningen mellan fyra olika reklamavtal: Bussväderskydd, Konceptstationer, Resenärsfordon samt Övriga stationer framgår nedan.

- Bussväderskydd: cirka 1,7 miljarder kronor (cirka 40 procent av total intäkt)
- Konceptstationer: cirka 1,6 miljarder kronor (cirka 38 procent)
- Övriga stationer: cirka 0,56 miljarder kronor (cirka 13 procent)
- Resenärsfordon: cirka 0,36 miljarder kronor (cirka 9 procent)

De två avtalen Bussväderskydd och Konceptstationer står tillsammans för omkring 80 procent av den totala reklamaffären. Konceptstationerna utgör således en central del av trafikförvaltningens framtida reklamintäkter och är

Trafikförvaltningen
Teknikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-03-11

Ärende
TN 2023-0984

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

särskilt beroende av att digitala reklambärare kan etableras i stationernas miljöer.

Reklamavtalet för Konceptstationer avser reklamytor i särskilt utvalda och högexponerade stationer i tunnelbanan och pendeltågsnätet. Avtalet fokuserar i huvudsak på digitala reklambärare, exempelvis digitala skärmar på spårvägggar samt digitala reklamenheter i rulltrappor och biljetthallar.

Avtalet omfattar följande stationer:

T-centralen tunnelbana	Medborgarplatsen
Odenplan tunnelbana	Skanstull
Fridhemsplan	Rådmansgatan
Slussen	St. Eriksplan
Gullmarsplan	Gamla stan
Östermalmstorg	Stockholm City
Hötorget	Stockholm Odenplan

Antalet reklambärare på stationerna ovan beräknas till 73 digitala skärmar på spårvägg samt 579 digitala rulltrappsskyltar.

Arbetets omfattning och utförande

Under hösten 2024 beslutade trafikförvaltningen att påbörja arbetet med eldragning på stationerna ovan (TN 2024–1035). Arbetet inleddes vinter 2025 och är för närvarande i genomförandefas, omfattande dimensionering, projektering och entreprenadgenomförande av undercentraler inklusive förberedelse för undermätning, elkablage samt kanalisationsvägar, säkerhetsbrytare samt säkerställande av brandskydd avseende eldragning till anläggningspunkt.

Under arbetets genomförande har trafikförvaltningen konstaterat att befintlig elanläggning i flera fall inte håller tillräckligt god kvalitet i förhållande till de krav som en ökad digitalisering medför. Därmed krävs mer omfattande insatser än vad ursprungligt beslut tog höjd för. Detta genomförandebeslut omfattar därför åtgärdande av äldre och undermåliga eldragningar på berörda stationer, vilket är ett mer omfattande åtagande än vad som ursprungligen planerats.

I det ursprungliga beslutet, och i ingånget avtal förväntas reklamentreprenören bekosta och ta ansvar för fiberdragning. Därmed ingick inte denna kostnad i den ekonomiska kalkylen från tidigare beslut. I realiteten visade sig dock denna lösning ej lämplig att genomföra. Teknikutrymmen i anläggningen är säkerhetsklassade vilket komplicerar tillträde för andra än trafikförvaltningen. Vidare visade en genomförd risk- och sårbarhetsanalys att trafikförvaltningen bör ha full rådighet över fibern i anläggningen. Därför väljer nu trafikförvaltningen en lösning där förvaltningen bekostar och genomför fiberdragning för att behålla full rådighet. Trafikförvaltningen fakturerar sedan reklamentreprenören för de avtalsenliga kostnaderna.

Överväganden och motivering

Den utökade ramen om 70 miljoner kronor fördelas enligt totalekonomisk kalkyl så att kostnad för eldragning uppgår till ca 25 miljoner och kostnad för fiberdragning till ca 20 miljoner. Resterande 25 miljoner kronor avser riskreserv (ca 18 miljoner), som kan komma att fördelas på såväl el som fiber vid behov, och gemensamma projektkostnader. Det är inte möjligt att idag slå fast exakt vilka summor avseende fiberdragning som kan bli föremål för fakturering från reklamentreprenör.

Den utökade investeringsramen för elarbeten beror på att behovet i anläggningen är mer omfattande än vad som bedömts i tidigare beslut. En utökad ram för fiberdragning beror på att trafikförvaltningen väljer att själv genomföra och bekosta, för att i efterhand fakturera reklamentreprenör för avtalsenliga kostnader. Det är olyckligt att tidigare beslut inte fullt ut tydliggjorde vad som krävdes för genomförande, och att detta förnyade beslut behöver tas. Trafikförvaltningen bedömer det emellertid som nödvändigt för avtalets efterlevnad.

Trafikförvaltningen bedömer även att den utökade investeringen i infrastruktur är affärsmässigt motiverad då den möjliggör realisering av de avtalade garantibeloppen i reklamavtalet för konceptstationer. Även med hänsyn till utökad investeringsutgift, är nivån på garantibelopp så pass hög att den motiverar de utökade kostnaderna.

Det arbete med installation av el och fiber som för närvarande pågår behöver enligt trafikförvaltningen fortsätta utan avbrott, då de digitala skyltarna ska börja användas i höst. Den projektorganisation som nu arbetar med installationer, bör bibehållas så att både tid och pengar kan sparas. Därför är detta genomförandebeslut tidskritiskt.

Den förbättring av befintlig anläggning som det här beslutet möjliggör, innebär även en generell kvalitetshöjning. Anläggningen blir mer robust och långsiktigt hållbar. Vidare möjliggör beslutet även energibesparingar och eventuell kostnadsöverföring av energiåtgång till reklamentreprenörerna genom att separat energimätning av elanläggning uppförs.

Systemhandling eller motsvarande

Systemhandling samt bygghandlingar för digitalisering av reklamutor på konceptstationer kommer att användas.

Genomförandet ska ske i enlighet med systemhandling för det tidigare genomförandebeslutet (TN 2024-1035). Denna systemhandling tar hänsyn till lagkrav, SL:s riktlinjer och föreskrifter samt krav på personsäkerhet, brandskydd samt åtkomst för reklamentreprenör från allmänna utrymmen

Hållbarhetsinriktning

Sedvanliga aspekter omhändertas och det förväntas inte några förändrade konsekvenser för den sociala eller miljömässiga hållbarheten utan den kommer bestå oförändrad.

Överlämningsstrategi

Sedvanlig överlämning enligt fastighetsförvaltningens rutiner och processer.

Risikanalys

Risker och/eller konsekvenser med anledning av att beslutet fattas

Beslutet medför risker med konsekvenser för trafikförvaltningens förmåga att utföra sitt uppdrag eller nå sina övergripande mål såväl i den löpande driften som i investeringsverksamheten. Risker med följande konsekvenser har identifierats:

Risker med konsekvenser för leverans eller funktion och därmed kund- och resenärspåverkan

Trafikförvaltningen
Teknikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-03-11

Ärende
TN 2023-0984

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Ja ☐
Nej ☒

Risker med konsekvenser för regelffterlevnad och effektivitet

Ja ☐
Nej ☒

Risker ekonomiska konsekvenser

Ja ☒
Nej ☐

Risker med säkerhetskonsekvenser

(trafiksäkerhet, informationssäkerhet, IT-säkerhet, säkerhetsskydd¹, fysisk säkerhet (verksamhetsskydd/security), brandsäkerhet eller civil beredskap²)

Ja ☒
Nej ☐

Risker med konsekvenser för miljö, liv och hälsa

Ja ☐
Nej ☒

Risker med sociala konsekvenser

Ja ☐
Nej ☒

Risker med konsekvenser för förvaltningens varumärke och förtroende

Ja ☐
Nej ☒

Beskrivning av riskerna samt bedömning av förmåga till hantering

Riskbeskrivning

¹ Dokumenteras i särskild ordning

² Dokumenteras i särskild ordning

Risk för att investeringsbeloppet kommer att öka på grund av tillkommande komplikationer, oförutsedda hinder som uppstår och/eller nya regler och krav som kan komma att införas under projektperioden.

Riskbedömning

Sannolikhet att denna risk inträffar är medelhög. Konsekvensen av aktiverad risk är hög, främst då den kan innebära förskjutning i tid vilket påverkar avtalsefterlevnad.

Förmåga att hantera identifierade risker.

Identifierade risker kommer att följas upp genom regelbundna uppföljningar av projektet. Hantering sker genom avsatta medel avseende ekonomisk osäkerhet.

Riskbeskrivning

Fler digitala enheter i miljöerna kan innebära ökad brandrisk.

Riskbedömning

Sannolikhet att risken inträffar är medellåg. Då konsekvenserna är allvarliga krävs emellertid åtgärder för riskminimering.

Förmåga att hantera identifierade risker

Risken följs upp och hanteras inom befintlig process för godkännande och uppföljning.

Ekonomisk osäkerhet

Den ekonomiska osäkerheten är totalt på 18,3 miljoner kronor och baseras på en generell del och en specifik del. Den generella delen är på 12,3 miljoner kronor och utgör 15,8 procent risk på total genomförandekostnad (77,9 miljoner kronor exklusive risk). Den specifika risken är på 6 miljoner kronor och utgör 7,7 procent av total genomförandekostnad. Den totala andelen av budget som avsatts för risk är 23,5 procent. De specifika riskerna utgörs framför allt av att produktionen och dess tillhörande kostnader inte är fullt klarlagd samt att det finns risker inom de godkännandeprocesser som pågår där det kan innebära omtag i projektering som tillkommande kostnad.

Risker och/eller konsekvenser med anledning av att beslutet inte fattas

Trafikförvaltningen
Teknikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-03-11

Ärende
TN 2023-0984

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Riskbeskrivning

Trafikförvaltningens budgeterade reklamintäkter från reklamavtal konceptstationer uteblir eller minskar radikalt. Uteblivna avtalsenliga installationer medför risk för stämning och skadeståndsanspråk från avtalspart.

Riskbedömning

Sannolikhet att denna risk inträffar är hög. Konsekvensen av aktiverad risk är hög.

Kvantifierade effektmål

Effekthemtagning sker genom intäkter från försäljning av reklamutor. Intäkter preciseras i budget 2026 med planår.

Ekonomiskt beslutsunderlag

Upparbetat belopp per sista februari 2026 uppgick till 17,6 miljoner kronor varav 2,2 miljoner kronor har upparbetats i planeringsfasen och 15,4 miljoner kronor har upparbetats i genomförandefasen.

Total investeringsutgift enligt detta beslut uppgår till 98,8 miljoner kronor. Tidigare genomförandebeslut (TN 2024-1035) uppgår till 29,8 miljoner kronor.

Investeringen finns upptagen i aktuell investeringsplan med 7,4 miljoner kronor i 2026 men ingen finansiering finns i år 2027. Finansiering av tillkommande sker genom omprioritering av ospecificerade investeringar.

Den ekonomiska osäkerheten har beräknats som 15,8 procent av totalutgiften och uppgår till 12,3 miljoner kronor. Ytterligare 6 miljoner kronor har beräknats för specifika kostnadsrisker. Total ekonomiska osäkerheten uppgår till 18,3 miljoner kronor.

Driftkonsekvenserna totalt innebär en nettointäkt om 1,3 miljarder kronor. Årliga beräknade driftkostnader om 3,2 miljoner kronor per år avser el, samt underhåll och personalkostnader. Avskrivningskostnader uppgår till 5,8 miljoner kronor per år. Räntekostnader uppgår totalt till 24,1 miljoner kronor.

Påverkan förvaltning för utbyggd tunnelbana

Beslutet har ingen påverkan på förvaltning för utbyggt tunnelbana, FUT.

Trafikförvaltningen
Teknikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-03-11

Ärende
TN 2023-0984

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Beslutsunderlag

- Förvaltningschefens tjänsteutlåtande
- Totalekonomiska konsekvenser

Skickas till

-

Jon Sundh
Avdelningschef

Suss Forssman Thullberg
Avdelningschef

Erik Norling
Förvaltningschef